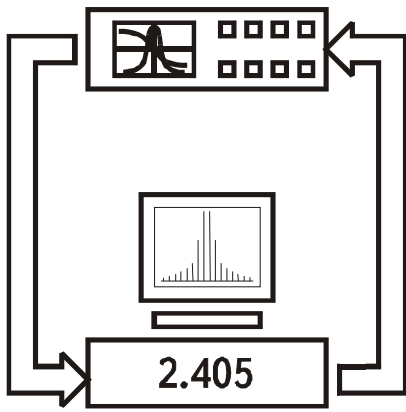

ISSN 2219-9365

*МІЖНАРОДНИЙ
НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ
ЖУРНАЛ*

**ВИМІРЮВАЛЬНА
ТА
ОБЧИСЛЮВАЛЬНА
ТЕХНІКА
В
ТЕХНОЛОГІЧНИХ
ПРОЦЕСАХ**

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Міжнародний науково-технічний журнал

ВИМІРЮВАЛЬНА ТА ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА В ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСАХ

Заснований в травні 1997 р.

Виходить 4 рази на рік

Хмельницький, 2014, №2 (47)

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Хмельницького національного університету, протокол № 11 від 26.06.2014 р.

Засновники:

**Хмельницький національний університет
Українська технологічна академія (м. Київ)**

Видавець: Хмельницький національний університет

Затверджений як фахове видання
Постановою президії ВАК України
від 10.02.2010 № 1-05/1

Включено у РИНЦ
згідно договору № 212-04/2013

http://vak.org.ua/docs//prof_journals/journal_list/whole.pdf http://elibrary.ru/title_about.asp?id=37653

Головний редактор д.т.н., проф. І.В. Троцишин

Редакційна колегія:

І.Л.Афонін (Україна, Севастополь), **В.І.Водотовка** (Україна, Київ), **Г.Ф.Гордієнко** (Україна, Хмельницький), **В.Б.Дудикевич** (Україна, Львів), **Ж.Е.Желкобаєв** (Росія, Москва), **С.М.Злепко** (Україна, Вінниця), **Г.С.Калда** (Україна, Хмельницький), **В.Г.Камбург** (Росія, Пенза.), **В.Г.Каплун** (Україна, Хмельницький), **С.А.Кравченко** (Росія, Санкт-Петербург), **В.П.Кожем'яко** (Україна, Вінниця), **В.М.Кичак** (Україна, Вінниця), **В.Т.Кондратов** (Україна, Київ, голова редакційної колегії), **В.Д.Косенков** (Україна, Хмельницький), **І.В.Кузьмін** (Україна, Вінниця), **Я.І.Лепіх** (Україна, Одеса), **А.О.Мельник** (Україна, Львів), **С.В.Павлов** (Україна, Вінниця), **Ю.Ф.Павленко** (Україна, Харків), **О.М.Петренко** (Англія, Лоднон), **М.Б.Проценко** (Україна, Одеса), **О.П.Пунченко** (Україна, Одеса), **В.П.Ройзман** (Україна, Хмельницький), **О.Н.Романюк** (Україна, Вінниця), **О.П.Ротштейн** (Ізраїль, Єрусалим), **В.П.Тарасенко** (Україна, Київ), **М.М.Сурду** (Україна, Київ), **П.М.Сопрунюк** (Україна, Львів), **О.П.Стахов** (Канада), **Й.І.Стенцель** (Україна, Северодонецьк), **М.А.Філіпюк** (Україна, Вінниця), **О.Б.Шарпан** (Україна, Київ).

Відповідальний секретар І.В. Троцишин

Технічний редактор К.Л. Горященко

Редактор-коректор К.Л. Горященко

Адреса редакції: редакція журналу "Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах", (кімн. 4-209), Хмельницький національний університет, вул. Інститутська 11, м. Хмельницький, 29016, Україна, **тел:** (+38) 097-684-34-29.

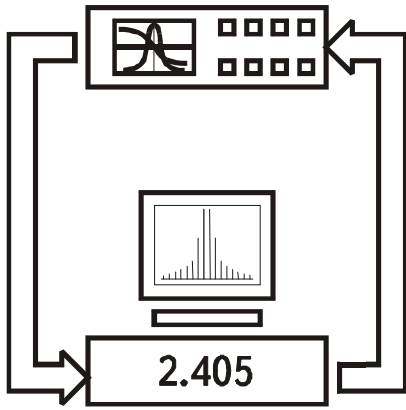
E-mail: vottp.tiv@gmail.com

web: <http://fetronics.ho.com.ua>

Зареєстровано Міністерством юстиції України
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ №16040-4512ПР від 16 грудня 2009 року.

© Хмельницький національний університет, 2014
© Редакція "Вимірювальна та обчислювальна
техніка в технологічних процесах", 2014

ISSN 2219-9365

*INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-TECHNICAL
MAGAZINE*

**MEASURING
AND
COMPUTING
DEVICES
IN
TECHNOLOGICAL
PROCESSES**

KHMELNITSKY

International scientific-technical magazine
**MEASURING AND COMPUTING DEVICES
IN TECHNOLOGICAL PROCESSES**

Founded in 1997 May

Published 4 times in a year

Khmelnytsky, 2014, №2 (47)

Advised for printing by solution of scientific council of
Khmelnytsky national university, protocol № 11 from 26.06.2014

Founders:

Khmelnytsky national university, Khmelnytsky, Ukraine

Ukrainian Technological Academy, Kyiv, Ukraine

Publisher: Khmelnytsky national university, Khmelnytsky, Ukraine

Approved as a professional publication the decision
of Higher Attestation Commission

at 10.02.2010, № 1-05/1

http://vak.org.ua/docs/prof_journals/journal_list/whole.pdf

Included in Russian Index
of Scientific Citations

according to the contract № 212-04/2013

http://elibrary.ru/title_about.asp?id=37653

Chief Editor

Ivan V. Trotsishin, Doctor of Science, professor

Editorial board:

I.L.Afonin (Ukraine, Sevastopol), **V.I.Vodotovka** (Ukraine, Kyiv), **G.F.Gordienko** (Ukraine, Khmelnytsky), **V.B.Dudikevich** (Ukraine, Lviv), **Z.E.Zhelkobaev** (Russia.Moskau), **S.M.Zlepko** (Ukraine, Vinnitsa), **G.S.Kalda** (Ukraine, Khmelnytsky), **V.G.Kamburg** (Russia, Penza), **V.G.Kaplun** (Ukraine, Khmelnytsky), **S.A.Kravchenko** (Russia, St.Petersburg), **V.P.Kojemiako** (Ukraine, Vinnitsa), **V.M.Kytshak** (Ukraine, Vinnitsa), **V.T.Kondratov** (Ukraine, Kyiv editor-in-chief of editorial board), **V.D.Kosenkov** (Ukraine, Khmelnytsky), **I.V.Kuzmin** (Ukraine, Vinnitsa), **Y.I.Lepikh** (Ukraine, Odessa), **A.O.Melnik** (Ukraine, Lviv), **S.V.Pavlov** (Ukraine, Vinnitsa), **J.F.Pavlenko** (Ukraine, Kharkiv), **O.M.Petrenko** (England, London), **M.B. Protsenko** (Ukraine, Odessa), **O.P. Punthenko** (Ukraine, Odessa), **V.P.Roizman** (Ukraine, Khmelnytsky), **O.N.Romanyuk** (Ukraine, Vinnitsa), **A.P.Rotshtein** (Israel, Jerusalem), **V.P.Tarassenko** (Ukraine, Kyiv), **M.M.Surdu** (Ukraine, Kyiv), **P.M.Sopruniuk** (Ukraine, Lviv), **O.P.Stakhov** (Canada), **J.I.Stencel** (Ukraine, Severodonetsk), **M.A.Filiniuk** (Ukraine, Vinnitsa), **O.B.Sharpan** (Ukraine, Kyiv).

Responsible secretary **I.V. Trotsishin**

Technical editor **K.L. Horiashchenko**

Editor-corrector **K.L. Horiashchenko**

Address of editorial office: *editorial office of magazine "Measuring and Computing Devices in Technological Processes", Khmelnytsky national university, Ukraine, 29016, Khmelnytsky, 11 Institutaska str., (4-209 room), phone: (+38) 097-684-34-29 (Russian, Ukrainian only).*

E-mail: vottp.tiv@gmail.com

web: <http://fetronics.ho.com.ua>

Subscribed by Ministry of Justice of Ukraine
Certificate about governmental registration of publishing means of mass information
Series "KV" №16040-4512PR, December ,16, 2009.

© **Khmelnytsky national university, 2014**

© **Magazine "Measuring and Computing
Devices in Technological Processes", 2014**

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТРОЛОГІЇ, ВИМІРЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

В.Т. КОНДРАТОВ. ТЕОРИЯ ИЗБЫТОЧНЫХ И СВЕРХИЗБЫТОЧНЫХ ИЗМЕРЕНИЙ: ФОРМАЛИЗОВАННОЕ ОПИСАНИЕ ПЯТОЙ ПОДГРУППЫ ТРЕТЬЕЙ ГРУППЫ ПРАВИЛ ВЫВОДА УРАВНЕНИЙ ИЗБЫТОЧНЫХ ИЗМЕРЕНИЙ КРУТИЗНЫ ПРЕОБРАЗОВАНИЯ. Сообщение 7.5.1.....	7
A.P. STAKHOV. A HISTORY, THE MAIN MATHEMATICAL RESULTS AND APPLICATIONS FOR THE MATHEMATICS OF HARMONY.....	30

ОПТИЧНІ ТА ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ВИМІРЮВАННЯ

С.Л. ГОРЯЩЕНКО, Е.О. ГОЛІНКА. МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ РОЗПИЛЕННЯ ФОРСУНКАМИ ПОЛІМЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ ГАЗОДИНАМІЧНИМ МЕТОДОМ.....	41
Є.О. ЗАЙЦЕВ, В.І. ЛАТЕНКО, І.Ю. СКРИПНИК, В.Є. СИДОРЧУК. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ОПТИЧНОЇ ДАЛЬНОМЕТРІЇ ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ ВИСОТИ ХМАР.....	44
О.В. БАБЕНКО. ПІДВИЩЕННЯ ШВИДКОДІЇ ЗАСТОСУВАННЯ ТОЧКОВОГО МЕТОДУ ПІД ЧАС РОЗРАХУНКУ СИСТЕМИ ОСВІТЛЕННЯ З КРУГОСИМЕТРИЧНИМИ СВІТИЛЬНИКАМИ.....	50
О.М. ВАСІЛЕВСЬКИЙ, В.М. ДІДИЧ. МЕТРОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИМІРЮВАНЬ АКТИВНОСТІ ІОНІВ.....	54
В.В. ГОРІН. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ТЕПЛООБМІНУ ПРИ ПЛІВКОВІЙ КОНДЕНСАЦІЇ ВСЕРЕДИНІ ТРУБ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ВНУТРІШНІХ ВСТАВОК.....	59

ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНІ ТА РАДІОТЕХНІЧНІ ВИМІРЮВАННЯ

I.L. AFONIN, P.A. BUGAYOV, G.V. VOKOV. A WAVE PROCESSES IN METALDIELECTRIC WAVE GUIDE.....	64
М.Ф. БОГОМОЛОВ, А.А. ТРОЦ. ЕКОЛОГІЧНЕ ДЖЕРЕЛО ЖИВЛЕННЯ.....	72
Е.А. ЗАЙЦЕВ, О.П. СИНИЦКИЙ. МЕТОД КОРРЕКЦИИ ИНСТРУМЕНТАЛЬНОЙ ПОГРЕШНОСТИ В ЦИФРОВЫХ ВОЛЬТМЕТРАХ.....	77
А.А. ТАРАНЧУК, С.К. ПІДЧЕНКО, Р.П. ХОПТИНСЬКИЙ. КВАДРАТУРНИЙ ДЕМОДУЛЯТОР OFDM СИСТЕМ З ЦИФРОВОЮ КОМПЕНСАЦІЄЮ ТЕМПЕРАТУРНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ГЕНЕРАТОРА ОПОРНИХ СИГНАЛІВ.....	80
Г.Г. БОРТНИК, М.В. ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ, Т.П. ІВАСЮК. ПРИСТРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ФАЗОВОГО ДРИЖАННЯ СИГНАЛІВ У ЦИФРОВИХ ТРАКТАХ.....	86
Г.Г. БОРТНИК, М.Л. МІНОВ, Н.О. ПУНЧЕНКО. АВТОМАТИЗОВАНИЙ ПРИСТРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ІМПУЛЬСНО-КОДОВИХ МОДУЛЯТОРІВ ВИСОКОЧАСТОТНИХ СИГНАЛІВ.....	90
П.О. ГАВРАСІЄНКО, В.М. КИЧАК. ПРИСТРІЙ ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЧАСТОТИ РАДІОСИГНАЛІВ.....	94
M.B. PROTSENKO, A.A. IAREMENKO. INVESTIGATION OF DIRECTIONAL PROPERTIES OF CURVED ANTENNA ARRAYS.....	99

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИМІРЮВАЛЬНІ ТА ОБЧИСЛЮВАЛЬНІ СИСТЕМИ І КОМПЛЕКСИ В ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСАХ

С.М. БАБЧУК. ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМКІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ ІСНУЮЧИХ АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ, ЯКІ РОЗМІЩЕНІ У ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ЗОНАХ.....	103
А.С. БРУШНІЦЬКА, М.П. ДИВАК. ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ВІДВІДУВАНИСТЬ ТЕМАТИЧНОГО ВЕБ – САЙТУ ЦІЛЬОВОЮ АУДИТОРІЄЮ НА ПРИКЛАДІ САЙТУ ФАКУЛЬТЕТУ...107	107
Т.О. САВЧУК, С.І. ПЕТРИШИН. ВИКОРИСТАННЯ МОДИФІКОВАНОГО АЛГОРИТМУ K-MEANS ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ ТА ЇХ СТАНІВ В СКЛАДНИХ ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМАХ.....	117
В.А. ВЫШИНСКИЙ. ТРУДНОСТИ РАЗВИТИЯ ВЫЧИСЛИТЕЛЬНОЙ ТЕХНИКИ В УСЛОВИЯХ КРИЗИСА ФИЗИКИ.....	121
Е.В. ОШАРОВСКАЯ. МЕТРИКИ ДЛЯ ВИЗУАЛЬНОЇ ОЦЕНКИ КАЧЕСТВА 3D СЕТОК.....	126
С.О. РОМАНИЮК, О.В. РОМАНИЮК. МЕТОД ІМІТАЦІЇ НЕРІВНОСТЕЙ НА ОСНОВІ ЗБУРЕННЯ ДИСТРИБУТИВНОЇ ФУНКЦІЇ ВІДБИВНОЇ ЗДАТНОСТІ ПОВЕРХНІ.....	129
В.А. ТОЛБАТОВ, О.А. ДОБРОРОДНОВ, С.В. ТОЛБАТОВ, А.В. ТОЛБАТОВ. ІНФОРМАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ АНАЛІЗУ СКЛАДНОСТІ РОБІТ ПРИ ОБСТЕЖЕННІ ДИНАМІКИ ПРОЦЕСІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕТАЛООБРОБНОГО ОБЛАДНАННЯ З ГНУЧКОЮ ЛОГІКОЮ.....	135

БІОМЕДИЧНІ ВИМІРЮВАННЯ І ТЕХНОЛОГІЇ

В.Ю. КУЧЕРУК, П.І. КУЛАКОВ, Є.А. ПАЛАМАРЧУК. ДВОКОНТУРНА СИСТЕМА РАДІОЧАСТОТНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТВАРИН.....	140
--	-----

О.П. КУШИМ, Р.І. БЕЗНОСЮК, Д.С. ГРОМОВИЙ, А.С. МЕЛЬНИЧУК. МОДЕЛЬ ВИНИКНЕННЯ ВЛАСНИХ ШУМІВ У ВХІДНИХ ПРИСТРОЯХ ПРИЙМАЛЬНИХ СИСТЕМ.....	145
В.С. СОЛОВЙОВА, М.Ф. БОГОМОЛОВ. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ УЛЬТРАЗВУКОВИХ МЕДИЧНИХ П'ЄЗОПЕРЕТВОРЮВАЧІВ.....	148
І.В. ГУРАЛЬ, М.П. ДИВАК. БІОХІМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОЦЕСІВ В БІОГАЗОВИХ УСТАНОВКАХ ТА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В ЗАДАЧІ МАКРОМОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ВИРОБНИЦТВА БІОГАЗУ.....	152
О.В. ВОВКОДАВ, Р.М. ПАСІЧНИК. МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ДИНАМІКИ ПУЛЬСУ ТА ТИСКУ ПРИ ОЦІНЦІ ДОПУСТИМОСТІ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ	158

ОБМІН ПРАКТИЧНИМ ДОСВІДОМ ТА ТЕХНОЛОГІЯМИ

О.А. РЯБЕНКО, О.О. ГАЛИЧ, Д.М. ПОПЛАВСЬКИЙ. ПОБУДОВА ПРОФІЛІВ ВІЛЬНОЇ ПОВЕРХНІ ХВИЛЯСТОГО СТРИБКА, УСАМІТНЕНОЇ ТА КНОЇДАЛЬНИХ ХВИЛЬ	163
О.А. РЯБЕНКО, О.О. КЛЮХА, В.С. ТИМОЩУК. РОЛЬ ГАЕС В РОБОТІ ЕНЕРГОСИСТЕМ	167
О.А. ОРЯБИНСКАЯ. МЕТОД ОЦЕНКИ ПЕРЕДАТОЧНОЙ ХАРАКТЕРИСТИКИ МНОГОЛУЧЕВОГО КАНАЛА В СИСТЕМАХ МОБИЛЬНОЙ СВЯЗИ С OFDM(A).....	171
D.V. MICHALEVSKIY, V.E. MONDLYAK, R.O. KRASOTA. THE RESEARCH OF WI-FI CHANNEL FOR MULTIMEDIA TRAFFIC	175
Т.О. САВЧУК, А.В. КОЗАЧУК. ВИЗНАЧЕННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БАГАТОВИМІРНОГО ПІДХОДУ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ ТЕХНОГЕННОЇ СИТУАЦІЇ.....	179
К.Л. ГОРЯЩЕНКО. ПРОВІДНИКОВА ЛІНІЯ ПЕРЕДАЧІ ЯК СИСТЕМА	182
Л.М. БОРЩОВА, І.С. ПЕРЕКРЕСТОВ. ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗПОДІЛУ ЧАСТОТНОГО РЕСУРСУ В МЕРЕЖАХ ШИРОКОСМУГОВОГО РАДІОДОСТУПУ	187
С.И. БЕЛОУСОВ, М.Б. ПРОЦЕНКО. АНАЛИЗ СХЕМО-КОНСТРУКТИВНОГО ПОСТРОЕНИЯ РАДИОУПРАВЛЯЕМОЙ АВТОМАТИЗИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ ОПОВЕЩЕНИЯ	190

ПРЕЦИЗІЙНІ ВИМІРЮВАННЯ ТА НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

В.Т. КОНДРАТОВ, Ю.Т. КОНДРАТОВ. ТЕОРИЯ ИЗБЫТОЧНЫХ И СВЕРХИЗБЫТОЧНЫХ ИЗМЕРЕНИЙ: ФОРМАЛИЗОВАННОЕ ОПИСАНИЕ ПЯТОЙ ПОДГРУППЫ ТРЕТЬЕЙ ГРУППЫ ПРАВИЛ ВЫВОДА УРАВНЕНИЙ ИЗБЫТОЧНЫХ ИЗМЕРЕНИЙ КРУТИЗНЫ ПРЕОБРАЗОВАНИЯ. Сообщение 7.5.2	194
О.Н. РОМАНЮК, О.В. МЕЛЬНИК, О.В. РОМАНЮК. МЕТОД АНТИАЛІАЙЗИНГУ ЗОБРАЖЕНЬ ВІДРІЗКІВ ПРЯМИХ З ВИКОРИСТАННЯМ ДОДАТКОВИХ ОЦІНЮВАЛЬНИХ ФУНКЦІЙ.....	210
І.В. ТРОЦИШИН, М.І. ТРОЦИШИН. НОВІТНІ ПІДХОДИ У СУЧАСНИХ МЕТОДАХ ТА ЗАСОБАХ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ГАЛУЗІ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ.....	215
ОЛЕКСІЙ СТАХОВ. 75 років	229